

ÕPPEMATERJAL 14

Andrei Sahharov (1921–1989) oli Nõukogude teadlane, dissident ja Nobeli rahupreemia laureaat. Sahharov arreteeriti 1980. aasta 22. jaanuaril pärast seda, kui ta oli avalikult protesteerinud Nõukogude Liidu sisetungi vastu Afganistani 1979. aastal. Simone Veil on Prantsuse poliitik ja esimene Euroopa Parlamendi presidendiks valitud naine.

Luxembourg, 24.1.1980

TELEGRAMM

Austatud suursaadik

Euroopa Parlamendi poliitikakomisjon palus mul juhtida Teie tähelepanu järgmisele.

„Euroopa Parlamendi poliitikakomisjon võttis 22. jaanuaril 1980. aastal Brüsselis toimunud koosolekul sügava nõrdimusega teadmiseks, et Nõukogude ametivõimud vahistasid täna Andrei Sahharovi ning võtsid temalt ära akadeemiku tiitli ja õigused.

Poliitikakomisjon väljendab täielikku solidaarsust Andrei Sahharoviga, kes on Nobeli rahupreemia laureaat ja inimõiguste tulihingeline kaitsja Nõukogude Liidus. Komisjon mõistab tingimusteta hukka tema vastu võetud meetmed, mis on vastuolus Helsingi lõppdokumendi alusel allkirjastatud kokkulepetega, mille eesmärk on tagada inimõiguste ja põhivabaduste täielik austamine.

Poliitikakomisjon nõuab Nõukogude ametivõimudelt Andrei Sahharovi vastu võetud meetmete tühistamist ja väljendab ühtlasi sügavat muret sagenenud repressioonide pärast Nõukogude Liidus, mis on omakorda kahjustanud rahvusvahelist pingelõdvendusprotsessi.

Poliitikakomisjoni esimehele Emilio Colombole tehti ülesandeks paluda Euroopa Parlamendi presidendil anda poliitikakomisjoni seisukohast teada Nõukogude Liidu suursaadikutele ühenduse üheksa liikmesriigi pealinnas.”

Austatud suursaadik, palun võtke vastu minu sügavaim lugupidamine.

Simone Veil

Euroopa Parlamendi president

Allikas: EU historical archives, Oral history of the European Parliament Presidents,
http://www.epgencms.europarl.europa.eu/cmsdata/upload/1312bf12-e551-4e4f-a8d8-76056e8b7c89/Veil_Letter_Sakharov_1980_FR.pdf

- Millist seisukohta väljendas ja mida taotles Euroopa Parlament selle kirjaga?
- Võtke aluseks parlamendi presidendi 1980. aasta kiri. Miks teie arvates otsustas Euroopa Parlament hakata välja andma Sahharovi auhinda mõttevabaduse eest?

